

วารสารรถไฟสัมพันธ์

Volume 4 : 2563

ศิริกัญญา

คือ การเดินทาง

บทบรรณาธิการ

วารสารรถไฟสัมพันธฉันท์ ถือเป็นฉบับพิเศษมากจริงๆ
ทางทีมงานวารสารฯ ได้รับเกียรติจากศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปี 2556
และเป็นนักเขียนที่ได้รับรางวัลซีไรต์ถึง 2 ครั้ง (ปี 2540 และปี 2542)
เป็นนักเขียนที่เติบโต และมีความผูกพันกับรถไฟมาตั้งแต่สมัยเด็กๆ จนถึงปัจจุบัน
ท่านผู้นี้คือ

“วินทร์ เลียววาริณ”

ขอขอบคุณผลงานของท่าน
ที่ทำให้ผมกลายเป็นเด็กที่อ่านหนังสือได้เป็นเล่มๆ อยู่กับหนังสือได้เป็นวันๆ
จนกลายมาเป็นนิสัยส่วนตัวที่รักการอ่าน

ความรู้ไม่มีวันหมด ความรู้อยู่รอบๆ ตัวเราเสมอ
สมองของเราก็เหมือนแก้วน้ำ
อยู่ที่เราจะเลือกเติมเครื่องดื่มอะไรลงไป แต่ถ้าปล่อยให้ว่างเปล่า แก้วใบนั้นก็ไร้ประโยชน์
ลองหาหนังสือสักเล่มที่คุณชอบให้เจอ แล้ววันนั้นคุณจะรู้สึกได้ว่า
“การเติมน้ำลงไปทำให้แก้วมีค่า และแก้วที่เรามีมันใหญ่กว่าที่เราคิด”

ผมหวังว่า หนังสือดีๆ ที่จะทำให้คุณชอบและกำลังมองหา อาจจะเป็นเล่มที่อยู่ในมือของคุณตอนนี้ก็เป็นได้

เอกริช ศรีอาระยันพงษ์ (กณ)

บรรณาธิการ

กิดริมทางรถไฟ.

ผมเกิดที่ริมทางรถไฟ...
และพื้นที่ริมทางรถไฟแห่งนี้ เป็นตาน้ำแห่งความฝันมากมาย
สำหรับผม เขตรถไฟเป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่ทั้งกายและใจ
เป็นความฝัน และความผูกพันเลื่อมมา

ผมเกิดที่รถทางรถไฟ...

ผมเกิดในบ้านเก่าติดพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทย คั่นด้วยแนวรั้วไม้ซุงและป้าย "เขตรถไฟ"

เวลานั้นที่ดินของการรถไฟฯ ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กว้างขวางมาก นอกจากสถานีรถไฟ และบ้านพักของพนักงานการรถไฟฯ แล้ว ที่เหลือเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ซึ่งชาวบ้านใช้เลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ ลานผัก บางทีก็เป็นที่เลี้ยงวัว ตากผ้า บางส่วนถูกปรับเป็นสนามฟุตบอล ซึ่งอนุญาตให้ชาวเมืองใช้เล่นกีฬาและยังใช้เป็นที่จัดงานวัดและฉายหนังกลางแปลง

ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างการรถไฟฯ กับชาวบ้านจึงกว้างกว่าแค่การคมนาคมระหว่างเมือง

ในเมื่อเกิดริมทางรถไฟ ชีวิตผมก็ผูกพันกับการรถไฟฯ มาตั้งแต่เกิด กิจกรรมต่างๆ ในวัยเด็กเกิดขึ้นบนพื้นที่ของการรถไฟฯ ที่ผมยึดกุมเป็นพื้นที่ชีวิต

หาดใหญ่ครั้งศตวรรษก่อน แม้เป็นหัวใจของภาคใต้แต่ก็ยังถือว่าเป็นชุมชนเล็ก มีท้องทุ่ง มีภูเขา มีแม่น้ำ มีคลอง มีห้วย...

พื้นที่ว่างเปล่าของการรถไฟฯ ก็เช่นกัน เป็นพื้นที่เงียบสงบเหมือนชนบท ในยามค่ำมีหิ่งห้อยบินล่องในบางคืนเห็นทางช้างเผือกบนฟากฟ้า ซึ่งเด็กน้อยมองไม่เข้าใจว่ามันคืออะไร

ผมชอบขี่จักรยานไปตามถนนสายน้อยในเขตรถไฟ ผมชอบความร่มรื่น เงียบสงบ มันเป็นโลกใบน้อยของผม

พวกเราเด็กๆ ใช้สนามของการรถไฟฯ เป็นที่เตะบอล ในฤดูร้อนเด็กๆ ทำว้าวมาเล่นกัน ปักเป้า จูฬาลาร์พัด และในบางเวลาเป็นพื้นที่ล่านก โดยทำกับดักเป็นลั้งไม้จำฉาดว่าลงบนพื้น ใช้กับดักไม้คาบขอลังไว้ พอให้นกเข้าไปได้ โรยเมล็ดข้าวไว้ได้ลั้ง ผูกเชือกโยงจากกิ่งไม้ไปที่จุดซ่อนแล้วรอเหยื่อ เมื่อนกกระจอกเข้าไป จิกเมล็ดข้าว ก็กระตุกเชือก ลังไม้ล้มขังนกไว้ภายในกลายเป็นนกขังในเวลาไม่นานนัก

นี่คือเกมของเด็กในยุคนั้น

ในฤดูฝนเมื่อฝนเทลงมาข้ามวันข้ามคืน สนามของการรถไฟฯ ก็กลายเป็นทุ่งน้ำ ปลาจำนวนมากก็เดินทางตามน้ำ พลัดหลงเข้ามาในสนามฟุตบอลของการรถไฟฯ พื้นที่รถไฟก็กลายเป็นทุ่งน้ำกว้าง เป็นที่ชุมนุมของฝูงปลา กุ้ง กบ เขียด อึ่งอ่าง คางคก และฝูงแมลงบินเร่ร่อน เด็กๆ ก็จับปลาอย่างสนุกสนาน

ครันตกกลางคืน อึ่งอ่างก็ส่งเสียงระงมทั้งราตรี บทเพลงธรรมชาติเป็นเสียงกล่อมเด็กน้อยให้หลับอย่างเป็นสุข

กิจกรรมค่อนข้างประจำอย่างหนึ่งบนพื้นที่การรถไฟฯ นี้ คือ หนึ่งกลางแปลง เป็นความบันเทิงที่ไร้ตัวหนังสือบ้านจวบจนที่นิ่งแต่เย็น หนึ่งกลางแปลง เป็นความสุขของวัยเด็ก และเป็นบทแรกๆ ของการดูหนังของผม

นอกจากหนึ่งกลางแปลง พื้นที่การรถไฟฯ ก็เป็นที่จัดงานวัดดึงดูดชาวบ้านจากจังหวัดต่างๆ แท้กันมาร่วมสนุก มีการแสดงนานาชาติ ทั้งหนึ่งกลางแปลง ดนตรี หนึ่งตะลุง เพลงลูกทุ่ง เสียงดนตรี เสียงประกาศทางไมโครโฟนผสมผสานกันอีกทีก็ พ่อค้าแม่ค้ามาขายของ น้ำแข็งไส ไอศกรีม ของเด็กเล่น

ครั้งหนึ่งมีคณะละครสัตว์มาเยือนเมืองนี้ สำหรับชาวบ้านในเมืองน้อย มันเป็นเรื่องน่าตื่นเต้น ละครสัตว์จากต่างประเทศเป็นเรื่องเกินฝัน

คณะละครสัตว์ใช้พื้นที่ของการรถไฟฯ ตั้งแคมป์ขนาดใหญ่ ประกอบโครงผ้าใบเป็นหลังคาสถานที่แสดง ส่วนหนึ่งของพื้นที่รถไฟเป็นที่เลี้ยงสัตว์ ลิง ลิงโต เสือ ช้าง บรรดาเด็กๆ ก็มุดลอดผ้าใบเข้าไปดูละครสัตว์ฟรี

สนามรถไฟยังใช้เป็นที่จอดเฮลิคอปเตอร์ทหาร นานๆ พวกทหารที่นำมันมาจอดกลางสนามฟุตบอลฝุ่นฟุ้งตลบ สำหรับเด็กๆ ที่ใช้ชีวิตเป็นเส้นตรง มันคือความตื่นเต้น

สนามรถไฟก็มีด้านมืด บางครั้งชายฉกรรจ์ก็นัดกันมาสังหารกันด้วยกำปั้นและคมมีด

แม้แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ทางการเมือง สนามรถไฟนี้ก็เป็นที่จัดกิจกรรมทางการเมือง เช่นครั้งที่ประเทศไทยแพ้คดีเขาพระวิหารในปี พ.ศ. 2505 ศาลโลกตัดสินให้เขาพระวิหารเป็นของกัมพูชา ชาวบ้านชาวเมืองก็มาชุมนุมกันลั่นสนาม

บางครั้งมันก็เป็นพื้นที่แห่งความสงบ นอกจากนกปลาที่ชอบความสงบของที่นี่แล้ว นานๆ ครั้งก็มี พระอุรังคมาปักกลดกลางสนาม

มันเป็นสนามที่รวมทุกกิจกรรมในที่เดียวกัน ให้ผมเชื่อมกับโลกภายนอก โดยที่ไม่ต้องเดินทาง เหตุการณ์และฉากชีวิตต่างๆ เดินทางมาหาเอง

ผมรักพื้นที่รถไฟนี้มาก มีความผูกพันแนบชิด สนามรถไฟเป็นเหมือนหนังสือเล่มหนึ่งที่มีเรื่องราวมากมายมันเป็นสนามแห่งชีวิต เป็นพื้นที่เอนกประสงค์ของชาวเมือง

ในลารคดีวิทยาศาสตร์จักรวาล เรื่อง ปลาที่ว่ายในสนามฟุตบอล ผมเล่าเรื่องจักรวาลวิทยาผ่านมุมมองของสนามรถไฟแห่งนี้เอง

พื้นที่สีเขียวของการรถไฟฯ นี้ ลอกคราบหลายครั้งหลายหนมันเป็นสนามฟุตบอลนานหลายสิบปี เป็นสวนสาธารณะ จนกระทั่งเป็นศูนย์การค้า แต่ทุกครั้งที่พูดถึงการรถไฟฯ ผมมักนึกถึงพื้นที่วัยเด็กนี้เสมอ

*เพราะฉันเป็นมากกว่าดาวทบจำ
เป็นดาวฝัน และเป็นปรัชญาด้วย*

แม่บ้านเกิดของผมอยู่ติดที่รถไฟ แต่ผมเดินทางไกลทางรถไฟครั้งแรกตอนอายุสิบเจ็ด ในฤดูร้อน ปี พ.ศ. 2516 ผมไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ

การเดินทางระหว่างหาดใหญ่กับกรุงเทพฯ ในยุคนั้นใช้เวลาราวสิบแปดชั่วโมง โดยรถด่วนพิเศษ แต่แม้เป็นรถด่วนพิเศษ บางครั้งก็อาจปาเข้าไปกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง มักเกิดขึ้นในหน้าฝน เมื่อทางรถไฟขาด เพราะน้ำท่วม บางเที่ยวหัวรถจักรเสีย ผู้โดยสารหลายร้อยคนถูกลำเลียงขึ้นรถบัสดูแล รถลงแถวพาไปถึงจุดหมายอย่างหลั๊กหล่

นั่นคือสภาพการเดินทางโดยรถไฟเมื่อราวครึ่งศตวรรษก่อน

ผมโดยสารรถไฟเส้นทางบ้านเกิด-เมืองหลวงตั้งแต่นักเรียนชั้นมัธยมปลายจนเรียนจบ โดยลำขึ้นลามาบ้าง ชั้นลงบ้าง แล้วแต่เงินในกระเป๋า

การเดินทางชั้นลามาเป็นประสบการณ์ค่อนข้างทรมาณ เมื่อต้องใช้เวลานานวันหนึ่งคืนบนเก้าอี้แข็งกระด้างแต่นักเรียนที่ยังไม่มีรายได้ก็ต้องอดทน จนเมื่อหารายได้พิเศษจากการเขียนนิยายภาพเล่มละบาท ก็ขยับไปชั้นลง โชคดีที่การรถไฟฯ ลดราคาค่าโดยสารให้นักเรียนครึ่งหนึ่ง

ครั้นเรียนจบ ทำงานมีรายได้ก็ยังไม่พอรถไฟ ลมัยนั้นยังไม่มีสายการบินโลว์ คอสต์ รถไฟเป็นทางเลือก
ที่ประหยัดและปลอดภัยที่สุด

ชีวิตคือการเดินทาง และการเดินทางทางรถไฟเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

แต่บางทีเหตุที่เลือกโดยสารรถไฟ มิใช่เพียงเพราะมันพาเราจากจุด ก. ไปจุด ข. มันยังเป็น
ยานเวลาที่พาเรากลับคืนสู่อดีต

.....

ตลอดชีวิตของผม แม้เดินทางด้วยรถยนต์และเครื่องบินมาหลายครั้งกว่ารถไฟหลายเท่า ทว่ามิแต่
การเดินทางทางรถไฟที่ปรากฏในงานเขียนของผมมากที่สุด

การเดินทางโดยรถไฟมาพร้อม ‘จอภาพ’ มันคือหน้าต่างแห่งชีวิต หน้าต่างนี้ฉายภาพจริงที่กำลัง
เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ต่าง ๆ ของแผ่นดินไทย

ผมชอบมองภาพนอกหน้าต่างรถไฟ มองป้ายชื่อสถานีต่าง ๆ ทุ่งนา บ้านเรือน เล้าไฟฟ้า สะพาน อุโมงค์
ลอดถ้ำ แล้วปล่อยให้ล้อรถไฟล่องลอยไปและครุ่นคิด

ภาพทุ่งนา ไร่ ควบคู่ ภูเขา ดงตาล รถอีแต๋น ชาวบ้าน ฯลฯ ติดตราฝังใน เป็นความทรงจำแบบถาวร
และในบทบาทนักเขียน ก็เปลี่ยนภาพเหล่านี้ในหัวเป็นฉากและเหตุการณ์ในนวนิยายและเรื่องสั้น
ให้ตัวละครรับหน้าที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความโหยหาอดีตของนักเขียน

ความคิดคำนึงก็คงเหมือนที่ผมเขียนบรรยายผ่านตัวละครในงานวรรณกรรมบางเรื่อง

ในเรื่องสั้น ยี่สิบปีหลัง (ในชุดลิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน) ผมบรรยายความรู้สึกของตัวละครที่กำลังจะกลับบ้านทางรถไฟดังนี้

รถไฟวิ่งผ่านทุ่งนากว้าง ตาลหลายร้อยต้นเรียงแถวสวนผ่านหน้าต่างรถไฟเรื่อยไปไม่จบสิ้น นอกจากทิวเขาสีน้ำเงินปลายสุดขอบฟ้าที่หยุดนิ่งแล้ว ทุกอย่างเคลื่อนที่ไม่หยุด เช่นเดียวกับความคิดภายในใจของข้าพเจ้า

แสงที่ขอบฟ้ากลายเป็นสีทองของอัสดง เราทั้งล่องมองมันอย่างตื่นตา ไม่นานประกายสว่างนั้น

ข้าพเจ้ามองฝ่าความมืดนอกหน้าต่างรถไฟ แสงไฟจะลึบไกลออกไปอาจเป็นแสงไฟจากหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่ง บางทีเด็กชายคนหนึ่งกำลังมองแสงไฟจากรถไฟขบวนนี้เช่นกัน

ผมชอบมองฉากชีวิตจริงในสถานีใหญ่ๆ เมื่อรถไฟเทียบชานชาลา มีคนมาขายของ ข้าวเหนียวหมูปิ้ง ฯลฯ เป็นภาพเอกลักษณ์แบบไทยๆ ที่ต่างจากรถไฟชาติอื่น

ภาพชีวิตบนทางรถไฟฉากนี้ปรากฏชัดที่สุดในเรื่องสั้น ยี่สิบปีหลัง เดินเรื่องทั้งหมดในตู้รถไฟ

เมื่อรถไฟจอดที่สถานีถัดมา มีเด็กชายหญิงหลายคนเดินเร่ขายน้ำแข็ง หนังสือพิมพ์ เด็กหญิงคนหนึ่งยกถาดข้าวเหนียวกับหมูปิ้งผ่านมา ชายวัยกลางคนจ้องภาพนั้นผ่านกรอบหน้าต่างรถไฟ ลายตาเขาเป็นประกาย

ทันใดนั้นเขาก็กวักมือเรียกเด็กหญิงคนนั้นมาใกล้

“ซื้อเหมาหมดเลยหนู”

คนขายวัยเยาว์ยิ้มอย่างดีใจที่พบลูกค้ารายใหญ่ เมื่อรถไฟเคลื่อนจากสถานีนั่น เขาแจกข้าวเหนียวกับหมูปิ้งให้ผู้โดยสารหลายคนรวมทั้งข้าพเจ้า

“เชิญกินสิครับ คุณครู” ข้าพเจ้าเอ่ยขอบคุณ เมื่อสังเกตเห็นว่าเขาวางอาหารนั้นข้างตัวโดยไม่แตะ ข้าพเจ้าก็ถาม “คุณซื้อมามากมาย แต่ทำไมไม่กิน...”

.....

จุดเด่นหนึ่งของการเดินทางโดยรถไฟคือ ฉากเปลี่ยนไปในแต่ละนาที แต่ละชั่วโมง

หากเป็นการเดินทางไกล เวลาก็เปลี่ยนไปด้วย ภาพนอกหน้าต่างมีทั้งกลางวัน กลางคืน ยามเช้า

สำหรับนักเขียน การเดินเรื่องด้วยฉากรถไฟจึงสามารถทำได้หลายมุมไม่ซ้ำกัน

ตัวละคร เช่น ดู่ พันธ์เข้ม ย้อย กฤษดา วินิจ ตันแสง ลวดวงศ์ ฯลฯ ล้วนเดินทางร่วมกับผมในรถไฟ
เที่ยวเดียวกัน

ยกตัวอย่างเช่น ตันแสง ลวดวงศ์ จากนวนิยายเรื่อง น้ำเงินแท้ บันทึกความคิดคะนึงของเขาดังนี้
ข้าพเจ้าเหม่อมองทิวทัศน์ข้างทาง ตลอดการเดินทาง เราต้องหากินเอง โดยซื้ออาหารจากตู้เสบียง
และสถานีรถไฟที่เราผ่าน ฟ่ำหรีแสงลงเรื่อย ๆ ในที่สุดความมืดก็กลืนกินรถไฟทั้งขบวน ข้าพเจ้ามองออก
นอกหน้าต่าง ท้องทุ่งไร่นาจมอยู่ในความมืด นาน ๆ ที่มีแสงไฟข้างทาง

รถไฟถึงเพชรบุรีเป็นเวลาค่ำ คู่รักคู่นั้นจึงมือกันลงจากรถไฟ เราได้รับอนุญาตให้ถอดตรวนออกจาก
เท้ากองไว้ข้างตัว เรามองตากัน ทุกคนรู้โดยสัญชาตญาณว่านี่เป็นโอกาสรับอิสรภาพดีที่สุด

พระยาศรราชฯ กระซิบกับเรา “ถ้าเราหนีไปตอนนี้ ก็เข้าป่ามาได้”

ข้าพเจ้าถาม “ไปยังไหนครับ?”

“กระโดดลงจากรถ แล้วเดินป่าข้ามไป”

.....

สำหรับตัวละคร ดู่ พันธ์เข้ม ได้รับเกียรติให้ใช้เส้นทางนี้มากกว่าหนึ่งเที่ยว ในนวนิยายคนละเรื่องกัน
ในนวนิยายเรื่อง ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน ดู่ พันธ์เข้ม คุมตัวเลื่อยย่อยไปยังที่เกาะตะรุเตา
วันสุดท้ายในพระนคร ท้องฟ้าโปร่ง ลมหนาวโชยแผ่วมาเป็นระยะ เขาก้าวเจียบ ๆ
ขึ้นรถไฟ พร้อม ร.ต.ท. ดู่ผู้ได้รับคำสั่งให้คุมตัวเขามาส่งที่เกาะตะรุเตา
ขบวนรถด่วนไปนั่งขบวนนั้นกระซกตัว

ออกจากสถานีเวลา 16.00 น. ตรง เลี้ยวล้อเหล็กบดรางดังกังวาน
เลียดละท้านเข้าไปในใจ ฟังไม่ต่างจากเสียงตรวนเหล็กกระทบกัน

รถไฟผ่านนครปฐม เห็นองค์พระปฐมเจดีย์อยู่แวบ ๆ เขานึกถึงสุนทรภู่
เมื่อหนึ่งร้อยปีก่อนก็เฝ้าผู้นี้ก็เคยเดินทางผ่านที่นี่ และบรรยายความในใจ
ละทกละทอนออกมาเป็นบทกวี นิราศพระปฐม หนึ่งร้อยปีไม่ได้เปลี่ยนแปลง
สังคมคน มันยังคงเต็มไปด้วยความลึกลับวุ่นวาย

อีกหนึ่งร้อยปีเล่า?

.....

วารสารรถไฟฉบับนี้

ตุ้ย พันเข้ม ปรากฏพบหาอีกในขบวนรถไฟสายเดียวกันเมื่อหลายสิบปีหลัง ในนวนิยายเรื่อง 17 องค์าเหนือ

รถไฟจอดที่สถานีสุราษฎร์ธานี เขาเห็นเด็กชายหญิงหลายคนเดินเร่ขายน้ำอัดลม ข้าวเหนียวกับหมูปิ้ง หนังสือพิมพ์ เสียงหัวเราะของเด็กๆ จุดเขานึกถึงเด็กหลายคนที่วิ่งเล่นในค่ายผู้ลี้ภัยชายแดน

การเดินทางด้วยรถไฟข้ามแผ่นดินขวานทองกว้างใหญ่ไพศาล จากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งใช้เวลา นานนับวัน

วูบหนึ่ง เขานึกว่า มันจะเป็นอย่างไรหากแผ่นดินใหญ่นี้ถูกแบ่งเป็นช่อง เหมือนกับใต้ด้วยเส้นขนาน ลักเส้น เขานึกไม่ออก แต่มันไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้ในยุคที่ดาวแดงลาดแสงแรงสว่างในหลายมุมโลก

.....
ผมคง ‘อิน’ กับรถไฟไทยมาก

จนกระทั่งแม้แต่จากฆาตกรรมก็ยังให้เกิดขึ้นบนรถไฟ!

ในนวนิยายเรื่อง 17 องค์าเหนือ ตัวละครเอกพบเหตุการณ์ในตู้รถไฟที่เขาโดยสารจากหาดใหญ่ ไปกรุงเทพฯ

ตุ้ย พันเข้ม เก็บลัมภาระแล้วลงจากรถไฟเจียบๆ เขาเดินไปได้สิบก้าวก็หยุดชะงัก หันกายกลับมา เขาไม่เห็นเหยียนตันดึก เขานิ่งคิดแค่จิตใจเดียว ลัญชาตญาณก็พาเขากลับขึ้นไปตู้รถไฟอีกครั้ง เขาตรงไปที่ตำแหน่งที่นั่งของเหยียนตันดึก

อดีตนายทหารเวียดนามใต้ลูกน้องเหยียนเกาก็ยังคงหลับสนิทอยู่บนที่นั่ง เขาเอื้อมมือจะไปปลุก แต่ชะงัก น.ต. เหยียนตันดึกไม่ได้นอนหลับ เลือดหยดจากที่นั่งลงบนพื้น เหล็กแท่งหนึ่งแทงทะลุชายโครง บอกว่าชายผู้นี้ถูกฆ่า และมันเพิ่งเกิดขึ้นชั่วครู่ที่ผ่านมา

.....
สำหรับคนจำนวนไม่น้อยที่มีชีวิตบนรอยต่อระหว่างสองยุค การเดินทางด้วยรถไฟไทยมิใช่แค่การเชื่อม จุดสองจุดบนแผนที่ แต่เป็นการเชื่อมสองจุดแห่งเวลา คือ ปัจจุบันกับอดีต

พันธนาการโหยหาอดีต

ผมน่าจะสะท้อนความคิดความรู้สึกนี้ชัดเจนที่สุดในเรื่องสั้น ยานเวลา ชั้นสอง โบกี้สอง (จากชุดเส้นลมมูติ) ผมสร้างตัวละครและเหตุการณ์จำลองประสบการณ์ตัวเอง เมื่อตัวละครเดินทางสายใต้ ด้วยความโหยหาอดีต เพื่อไปสัมผัสประสบการณ์ที่ชื่นชอบในวัยเด็กคือกินลูกชิ้น!

รถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงตอนเย็น ผมเดินฝ่าโบกี้ชั้นสามไปยังชั้นสอง ผู้โดยสารแน่นขนัดเหมือนเมื่อยี่สิบห้าปีก่อนทุกประการ จนรูบหนึ่งผมนึกว่าตนเองเดินทางย้อนเวลากลับไป หากมิใช่ได้ยินเสียงโทรศัพท์มือถือจากมูมิโดมูมหนึ่ง

ที่นั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นคู่ๆ เก้าอี้ยังคงทำมุมกับพื้นโลกเก้าสิบองศาไม่ขาดไม่เกินสักหนึ่งวินาที ผู้โดยสารสี่คนนั่งโหลชนกัน เข้าตะกันในขอบเขต 1.5 ตารางเมตร กลิ่นของเลียจากลั้วที่ลอยมาโดยไม่ได้รับอนุญาต ยืนยันว่าเป็นชั้นสามของแท่นนอน

แปลกนะ... ผมนึกกับตัวเอง ยี่สิบห้าปีนำพาโทรศัพท์ไร้สายมาสู่โบกี้ แต่ไม่ได้ถ่างที่นั่งชั้นสามให้กว้างขึ้นสักหนึ่งนิ้ว

ยี่สิบห้าปีขยับผมไปนั่งในโบกี้ถัดไป - เช็คกัน คลาล - แค่อันสอง แต่ดีกว่าชั้นสาม แม้ว่าจะถึงจุดหมายเวลาเดียวกัน

หากเป็นเมื่อเก้าพันสี่ร้อยหกสิบล้านวินาทีก่อน (ตัดเศษทิ้ง) ผมต้องเริ่มการเดินทางตั้งแต่เที่ยงวัน เพื่อจะถึงจุดหมายปลายทางให้ทันอาหารเช้า

“แปลว่าเดี๋ยวนี้รถไฟวิ่งเร็วขึ้น?” ผมตั้งข้อสงสัยแก่ผู้โดยสารที่นั่งตรงข้ามกับผม ผมขำบนหัวของเขาทำให้ผมนึกถึงพ่อของผม

“ไม่น่าใช่ ในเมื่อรถไฟยังเป็นแบบเดิม รางสายเดิม ไม่ได้ขยายให้กว้างขึ้น”

“รางแคบอย่างนี้แหละดีแล้ว จะได้ไปช้าๆ คุ่มค่าตัวด้วย”

“พูดถูก ความจริงการรถไฟ น่าจะขึ้นราคาตั้นะ เพราะไม่มีการเดินทางไหนที่ได้ดูวิวนานเท่านี้ อีกแล้ว”

เขามองหน้าผม “ไปธุระ?”

“ไปกินลูกชิ้น”

“คุณหมายถึงไปทำธุระแล้วแวะกินลูกชิ้น?”

“ไปกินลูกชิ้นอย่างเดียว กินเสร็จแล้วก็นั่งรถไฟกลับ”

.....

เรื่องสั้นและนวนิยายที่บันทึกนี้ผิวกจากประสบการณ์การโดยสารรถไฟไทย
ด้วยดวงตาที่จับจ้องอย่างแนบแน่น รส กลิ่น เสียง ที่ไม่ลืมเลือน

ทำไฟต้อบใช้ฉากรถไฟ?

เพราะมันมีเสน่ห์ที่แตกต่างจากการเดินทางแบบอื่น
และเพราะประสบการณ์กับการรถไฟไทยฝังในหัวใจผมลึกกว่าที่คิด
การเดินทางของคนคนหนึ่งกลายเป็นการเดินทางของตัวเอง
บางทีโลกแห่งความฝันไม่แพ้พิสดารเพียงใด
ก็ยังคงอยู่ในเงาของโลกแห่งความจริง

จากเชือกนั้น คือ ราวรถไฟ

ลองข้างทางที่รถไฟผ่านเขียวชอุ่ม แมกไม้เรียงรายสดชื่นด้วยหยดน้ำจากฟ้าที่โปรยปรายทั้งในและนอกฤดูฝน ทำให้รู้ว่าเรายืนในพื้นที่ภาคใต้ที่ฝนตกชุก

อีกครั้งผมกำลังกลับบ้าน เป็นเรื่องที่ไม่ล้นๆที่ต้องจากบ้านเกิดไปเรียนหนังสือนานๆ สำหรับคนวัยเยาว์ การจากบ้านไปเมืองหลวงแม้เพื่อชีวิตที่ดีกว่า เป็นทัศนคติทางใจชนิดหนึ่ง

ทุกปีภาคผมจึงหาทางกลับบ้าน เต็มพลังใส่ใจหัวใจที่ลึกรอเพราะคิดถึงบ้าน

การเดินทางเที่ยวกลับบ้าน แม้จะยาว แต่รู้สึกอึดใจตั้งแต่รถไฟเริ่มออกจากสถานีต้นทาง

คนเราไม่ว่าจะเดินทางออกจากบ้านไปไกลเพียงไร ก็หนีไม่พ้นลายเชือกที่ดั่งรังเขากลับมา

สายเชือกนั้นคือรถไฟ

เมื่อผมจากบ้านเกิดไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ และสิ่งเดียวที่เชื่อมผมกับบ้านก็คือรถไฟ

รถไฟเหมือนเส้นเชือกคู่ที่เชื่อมจุดสองจุด บ้านกับสถานที่ที่ต้องไปอยู่

ชีวิตผมผูกพันกับรถไฟและการลาจากมาโดยตลอด

พ่อกับแม่ก็เช่นกัน

วันใดที่ลูกจะกลับจากกรุงเทพฯ มาเยี่ยมบ้าน พ่อก็ไปรับที่สถานีรถไฟเสมอ ถ้ามาด้วยขบวนรถไฟเร็ว พ่อก็ออกจากบ้านตั้งแต่วันยังไม่ขึ้นฟ้า ไก่ยังไม่ขัน เพราะรถไฟมาถึงเข้ามีด

ในเวลานั้นสำหรับพ่อ การไปสถานีรถไฟมีสองความหมาย ไปรับลูกหรือไปส่งลูก

อย่างแรกคือความสุข อย่างหลังคือความหอย

แต่ชีวิตก็มีทั้งสองด้านแบบนี้ ไม่มีความสุขก็ไม่มี ความหอย ไม่มีความหอยก็ไม่รู้จักค่าของความสุข

ระยะทางจากบ้านไปสถานีรถไฟไม่ไกล แต่พ่อไปก่อนเวลาเสมอ พ่อตื่นตื่นเสมอเวลาที่มีข่าวลูกจะมา แต่ไม่แสดงออกทางสีหน้า

รถเร็วมาถึงหาดใหญ่ตั้งแต่ราวตีสี่ตีห้า สถานีรถไฟคลาคล่ำด้วยคน ตั้งแต่เช้ามีดี ไฟหน้าของหัวรถจักรลาดมาแต่ไกล เห็นชัดในความสลัวรางของรุ่งอรุณ

แสงไฟหน้าหัวรถจักรลาดสว่างเข้าไปในหัวใจของผู้มารับลูก

.....

สมัยที่ไปเรียนในกรุงเทพฯ นั้น ถ้าจะกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ ผมก็ขึ้นรถไฟที่สถานีหัวลำโพง ก่อนขึ้นรถไฟก็แวะที่ทำการไปรษณีย์ฯ ส่งโทรเลขกลับบ้าน ชาวักเดินทางไปถึงก่อนตัวถึง

การส่งโทรเลขต้องใช้ค่าน้อยที่สุด เพราะทุกคำคือเงิน จึงเรียนรู้วิธีส่งสารแบบประหยัดถ้อยคำ

ถ้าส่งข้อความว่า “ไปบ้านวันที่ 18 รถด่วน” พ่ออาจไปรับในวันที่ 18 หรือ 19 แล้วแต่จะตีความว่าวันที่ 18 เป็นวันเริ่มเดินทางหรือวันถึงจุดหมาย

จึงเรียนรู้ว่าต้องเจาะจงวันที่รถไฟถึงดีกว่า เช่น เดินทางวันที่ 18 ถึงหาดใหญ่วันที่ 19 ก็โทรเลขว่า “ถึง 19 รถด่วน”

ทุกคำคือเงินทอง!

ผมตื่นเต้นทุกครั้งเมื่อรถไฟเข้าเขตภาคใต้ตอนล่าง แสดงว่าใกล้บ้านแล้ว

เมื่อรถไฟจอดที่ปลายทางคือบ้าน หัวใจผมพองโตทุกครั้งที่ได้เดินทางจากสถานีรถไฟเลาะสนามฟุตบอลกลับบ้าน ผ่านพื้นที่สีเขียว

home sweet home

เพลง The Green Green of Home น่าจะตรงกับฉากชีวิตตอนนี้ที่สุด

The old home town looks the same, As I step down from the train.

เมืองเก่ายังดูเหมือนเดิมเมื่อผมก้าวลงจากรถไฟ

It's good to touch the green, green grass of home.

บางครั้งผมก็กลับไปเยี่ยมบ้านเกิดแบบ ‘เซอร์ไพรส์’ ไม่มีโทรเลขแจ้งล่วงหน้า

กระนั้นดูเหมือนแม่จะไม่แปลกใจที่เห็นหน้าลูก

แม่บอกว่าเข้านั้นกร็อง

นกร็องแปลว่าลูกกลับบ้าน

แปลกดี ไม่ว่ามันเป็นเรื่องบังเอิญหรือแม่คิดไปเอง แต่ดูเหมือนนกร็องทุกทีที่ลูกกลับบ้าน!

The old house is still standing,

Though the paint is cracked and dry.

บ้านเก่ายังยืนอยู่ที่นั่น

แม้ว่าสีบ้านจะมีรอยแตกและแห้งกรัง

แต่วันหยุดก็มีวันยุติ เมื่อ 'หมดเวลาเยี่ยม' ก็ต้องขึ้นรถไฟอีกครั้ง ออกจาก 'the green, green grass of home' ไปสู่โลกที่น่าวุ่นวายภายนอก

การเดินทางออกจากบ้านเกิดเป็นความรู้สึกกระโหยตั้งแต่ลงถาขึ้นต้นทาง

แต่ชีวิตก็เป็นเช่นนี้ ไม่มีการพรากจาก ก็ไม่รู้คุณค่าของการพบพาน

.....

ผมเดินทางไปๆ มาๆ ระหว่างสองจุดบนแผนที่นี้หลายปี จนเมื่อเรียนจบและทำงาน
ก็ยังชอบโดยสารรถไฟไปเที่ยวต่างจังหวัดเสมอ ไม่ใช่เพราะมันเร็วกว่า แต่เพราะมันผูกพันกว่า

ฝันดีรถไฟสาย *nostalgia* รถไฟสายดะเนิบอดีต

บางครั้งการโดยสารรถไฟก็คือการโหยหาอดีตที่ทำหล่นบนทางรถไฟ

เพราะสายเชือกที่เรียกว่ารางรถไฟดึงเรากลับบ้านเสมอ

รวมบทความส่วนหนึ่ง
ของ
“วินทร์ เลียววาริณ”

เติมน้ำใสใสหัวใจ

มีจุดหนึ่งของการเกิดมาในครอบครัวตะวันออก
ที่ผมมองไม่เห็น จนกระทั่งไปใช้ชีวิตในตะวันตก

นั่นคือการที่ผู้ใหญ่เอ่ยคำขอโทษ คำชม และคำขอบคุณ
ต่อเด็กไม่เป็น (นี่เป็นเพียงข้อสังเกตจากประสบการณ์
ส่วนตัวเท่านั้น)

หลายคนพูดจาทักทายคนแปลกหน้าเพราะกลัวพูดกับ
สมาชิกในครอบครัว ยิ้มให้กับคนที่เราไม่รู้จักกันดี อย่างดี
แต่ไม่ยิ้มให้คู่ครองที่อยู่ด้วยกันมานานยี่สิบสามสิบปี

แปลกไหม?

รอเบส เมอร์ตัน ชาวตะวันตกคนหนึ่งกลุ่มหลงชีวิต
ตะวันออก เขียนในหนังสือปรัชญาตำเล่เล่มหนึ่งว่า เมื่อเรา
เดินไปในตลาดพลุกพล่าน เผลอเหยียบเท้าใครคนหนึ่ง
เรารีบเอ่ยว่า "ขอโทษ" และให้เหตุผล แต่เมื่อเหยียบเท้าลูก
เรากลับเงียบกริบ

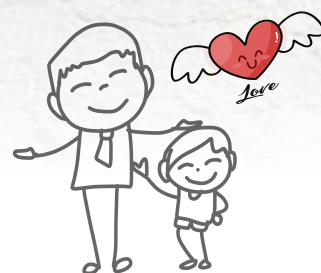
นี้อาจเป็นพฤติกรรมที่ฝังรากมาจากความเชื่อ
ที่ว่าผู้ใหญ่ยอมไม่ผิด ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน

บางครั้งการเอ่ยคำ "ขอโทษ" นั้นยากเย็นยิ่งเหมือนกับ
ศักดิ์ศรีของตนถูกลดทอน หรือเป็นการเผยว่าตนเองโง่งง
จนผิดพลาด

ว่าการพลาดพลั้งยังดีกว่าการไม่เคยพลาดพลั้ง
และการกลายอมรับว่าตนผิดย่อมดีกว่าการดื้อดึง เพียง
เพื่อรักษาหน้าตาหรือศักดิ์ศรี

มารยาทที่เก๋ย้อมรักษาความสม่ำเสมอ และไม่มีข้อแม้ใด

หลายปีนี้ผมเรียนรู้รู้อย่างหนึ่งว่า บางครั้งการซึ่ง
เอ่ยคำ "ขอโทษ" ก่อน ทั้งที่เราไม่ผิด ช่วยลดอุณหภูมิ
ความเครียดระหว่างสองฝ่ายได้อย่างอัศจรรย์

การเอ่ยคำชมและบอกรักคนอื่นก็อยู่ในข่ายเดียวกัน คนจำนวนมากรู้สึกเจ็บเมื่อต้องบอกรักผู้อื่น คนอีกไม่น้อยมองไม่เห็นว่าการบอกต้องชมคนอื่น บางคนบอกว่าชื่นชมในใจก็พอแล้ว

พวกเขาลืมไปว่า ไม่มีใครได้ยินคำชมที่อยู่ในใจ

คำชมและคำบอกรักเป็นของฟรีให้คนอื่นมากเท่าไร ก็ไม่มีวันหมดจากคลังหัวใจ

ภาซิตฝรั่งบอกว่า Don't wait until people are dead to give them flowers.

รู้จักชมคนบ้าง เพราะบางครั้งการชมผู้อื่นมีค่ามากกว่าสินจ้างรางวัล

การบอกรักผู้อื่น โดยไม่ต้องรอโอกาสพิเศษคือ ความพิเศษอย่างหนึ่ง

สัมมาวาจาที่เช่นน้ำเย็น พรหมใส่ต้นไม้ นอกจากจะสร้างความชุ่มฉ่ำต่อใบหรือดอก ยังไหลย้อยลงดินเป็นอาหารแก่ราก

ชีวิตมีความงดงามก็ตรงที่เรารู้จักเติมน้ำดีใส่ลงไป ในหัวใจอยู่เรื่อยๆ

(บทความในหนังสือเรื่อง รอยเท้าเล็กๆ ของเราเอง)

Polite words are like water. Once you pour in down to the trees, it does not just make the leaves become green and fresh but it also runs down deep to the root, making the trees grow. Like our lives, if we want to grow we need to pour some good things in them constantly.

รถไฟสองขบวน

อย่างน้อยสักครั้งหนึ่งในชีวิต เราคงเคยพบคนที่จับรถไฟสองขบวนพร้อมกัน

ประเด็นการมีคนรักพร้อมกันทีเดียวสองคน (หรือมากกว่า) เป็นเรื่องให้นวนิยาย บทละคร ภาพยนตร์ และบทเพลงมานับไม่ถ้วน และไม่มีทีท่าจะล้าสมัย

‘คนจับรถไฟ’ ไม่จำเป็นต้องเป็นชายเท่านั้นบ่อยครั้งผู้หญิงก็มีแฟนทีเดียวหลายคนเช่นกัน หลายกรณี ‘คนจับรถไฟ’ ไม่ใช่คนหน้าตาดีด้วย

บางคนจะตัดสินพฤติกรรมแบบนี้กันทีละคำๆ ถูก-ผิด ดี-เลว แต่เรื่องความรู้สึกของมนุษย์ไม่สามารถตัดสินได้ด้วยมาตรฐานใดๆ และเป็นเรื่องที่ทำให้เราเข้าใจได้ยาก

หากเรามองในมุมมองเชิงวิทยาศาสตร์และสังคม สมมุติฐานหนึ่งชี้ว่า สัตว์โลกจำนวนมากเป็นแบบมีหลายคู่ มนุษย์ก็อาจเข้าข่ายนี้

ในสังคมดั้งเดิมที่ชายเป็นใหญ่ การที่ชายหนึ่งคน
มีเมียพร้อมกันหลายคนเป็นภาพปกติที่สังคมยอมรับ เมื่อ
สังคมเปลี่ยนทิศมาเป็นแบบผิวเดียวเมียวเดียว ความไม่สมดุล
ก็บังเกิด

ไม่ว่าเป็นสมมุติฐานที่จริงหรือไม่ ไม่ใช่ข้ออ้าง
ในการมีหลายคู่ อีกทั้งไม่ได้หมายความว่ามันเป็นสิ่งที่บาป
หรือไม่บาป

พฤติกรรมขบถไฟหลายขบวนพร้อมกันเกิดขึ้นได้
ด้วยหลายปัจจัย เช่น ความรู้สึกไม่มั่นคงในชีวิต

บ่อยแค่ไหนที่คุณจะเจอคนที่ตรงสเปคฯ สองคน
(หรือมากกว่า) พร้อมกัน? เมื่อไม่แน่ใจ แต่ไม่อยากทิ้งโอกาส
ก็ต้องจอลองดูไปก่อน

ถ้าบอกทั้งสองฝ่ายแต่แรกว่า จอลองดูก่อน ก็ถือว่า
ยุติธรรม แต่ถ้าพัฒนาไปจนถึงขั้น 'แฟนจ๋า' ทั้งสองขบวน
ก็คือการขบถไฟแบบ bullet train สองขบวน

หากเกิดอุบัติเหตุ ความเสียหายก็สูง

ประเด็นไม่ใช่เกิดอะไรขึ้นเมื่อรถไฟสองขบวนชนกัน
หรือสับรางเก่งแค่ไหน ไม่ว่าจะเรียกว่า การสับราง หรือการ
เผื่อไว้ก่อน ก็คือการโกหกมากมาย

วัฒนธรรมฝรั่งแม้จะมีเสรีภาพในเรื่องเซ็กส์ แต่ก็นิยม
การคบหากันครั้งละคน เลิกกันแล้วหาคนใหม่ เพราะการ
คบกันอันชั่ววอกที่หลายคนถือว่าไม่ให้เกียรติกัน

คนที่รักกันยอมให้เกียรติกัน

คำว่า จรรยาบรรณ ควรมีอยู่ในทุกเรื่อง แม้ในการ
ขบถไฟ

มารยาทในการจับกัน คือ ไม่ควรให้อีกฝ่าย
ตั้งความหวังลอยๆ หรือเข้าใจผิด คุณอาจบอกว่า ก็ได้
สัญญา แต่บางครั้งคำพูดก็ไม่สำคัญเท่ากับความเข้าใจ

บางคนไม่เคยอ่อยปากฝากคำว่ารัก แต่ทริยาคำทาง
และสายตาที่แสดงออกอาจสื่อให้อีกฝ่ายเข้าใจแทนคำว่า รัก

ผมมีเพื่อนที่ประสบความสำเร็จปวดในเรื่องแบบนี้ เธอ
เข้าใจผิดมาโดยตลอดว่าเธอรักเธอ แต่เมื่อผ่านชีวิตจนถึง
วัยเริ่มโหยหา ฝ่ายชายก็ถอนตัวจากไปตามพล็อตเรื่องเดิมๆ

เป็นโชคร้ายของเธอ ที่ฝ่ายชายไม่มีจรรยาบรรณ
ในเรื่องนี้ เพราะเขาก็รู้อยู่เต็มอกว่าฝ่ายหญิงรักและรอเขา
มาหลายปี แต่ก็ยังไม่ยอมบอกตามความจริงว่าตนเองไม่ได้
รักเธอ

รักก็คือไฟ เล่นกับไฟหนึ่งกองก็ยากแล้วที่ไม่ให้
ไหม้ตัวเอง

ไฟหลายกองยิ่งเล่นยาก

ช้าหรือเร็ว ในสังคมปัจจุบัน ก็ต้องเลือกเอาเพียง
กองเดียว

โบราณสอนว่า "อย่าเหยียบเรือสองแคม" กับ "อย่า
จับปลาสองมือ" คงไม่ได้เขียนไว้เล่นๆ แท้ๆ

(บทความในหนังสือเรื่อง ความฝันไม่จริง)

Love is like fire. It is difficult trying not to get burned when you play with it.
The more fire you want to play with, the easier you get burned. Sooner or later you have to choose like what
they say in the Thai idiom "Do not stand on two boats at the same time" and
"Do not catch fish with both hands" which mean do not be greedy. Those two idioms are legit.

Happy Ever After

วลีสุดท้ายของนิทานแทบทุกเรื่อง มักเป็น คำว่า 'happy ever after' เจ้าชายกับเจ้าหญิงครองรักกันอย่างมีความสุขตลอดกาลนาน

โลกในนิทานสะท้อนถึงความต้องการเชิงอุดมคติ ในส่วนลึกของเราทุกคน คือความสุขที่ถาวร ความมั่นคง ในสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของตน

แต่ในโลกของความจริง คำว่า happy ever after มักอยู่ไกลกว่าที่ฝัน ในบางชีวิตกลับเป็น unhappy ever after

เมื่อหาความฝันไม่พบในโลกของความจริง ก็ต้อง สร้างมันขึ้นมาในนิทาน

นิยายพาฝันทั้งหลาย จึงเป็นที่นิยมมาไม่เคย เสื่อมคลาย

นวนิยายที่ครองตลาดนานที่สุด คือ นิยายรัก ที่ตอนจบเป็นแบบ 'แฮปปี้ เอ็นดิ้ง'

ไม่ว่าตัวเองจะผจญวิบากกรรมหนักหนา สาหัส เก่าใดตอนจบต้องสมหวังในรัก และชีวิตเสมอ เป็นสูตรสำเร็จ ที่ทุกคนชอบ

ในนิยายบางเรื่อง ระหว่างที่กำลังตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสาร ผู้อ่านมักเขียนจดหมายไปจ้อร้องคนเขียนว่า "ขอให้พระเอกได้กับนางเอกในตอนจบนะ ได้โปรด พลั๊ๆ"

ผมเองก็เคยถูกต่อว่าใจร้าย ที่ให้นางเอกในนิยาย เรื่องหนึ่งตาย

บาปมาก

ก่อนสำคัญหนึ่งในพิธีแต่งงาน แบบฝรั่ง คือ การแลกคำสัญญา (vow) ว่าดังนี้

"ผม/ฉัน (ชื่อเจ้าบ่าว/เจ้าสาว) ขอรับคุณเป็นภรรยา (สามี) รักและห่วงหาเนน ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ไม่ว่าชีวิตจะดีขึ้น หรือเลวลง ร่ำรวยขึ้นหรือยากจนลง ร่างกายแข็งแรงหรือ เจ็บป่วยรักและห่วงหาเนน นับแต่วันนี้จนกว่าความตายจะพราก เราจากกัน"

ชีวิตหลังแต่งงานคงสวยงาม เจ้าชายหรือเจ้าหญิง ในฝันของเราจะรักเราไปชั่วกาลนาน สวยงามเหมือนนิยาย

ในความเป็นจริง การครองคู่แบบ 'happy ever after' เป็นไปได้ แต่เป็นการลงทุนที่ใช้ต้นทุนสูงมาก

ต้องใช้ความระวังในการประดับประดาชีวิตคู่ ต้อง เอาใจเขามาใส่ใจเราตลอดเวลา อุปสรรคคือเมื่อทำไปนานๆ ก็อาจเกิดอาการเบื่อที่ต้องเอาใจคนอื่น

เมื่อความโรแมนติกหายไปจากชีวิตคู่ ที่เหลือ คือ ความจริงว่า ความรักไม่ได้มีด้านที่สวยงามอย่างเดียว

เจ้าหญิงไม่ได้สวยทุกวันอย่างในนิทาน กลางคืนนอน กรน รอยยิ้มเริ่มปรากฏ ตามมาด้วยเสียงบ่น

ส่วนเจ้าชายก็เริ่มลงพุง เส้นผมเริ่มมีเส้นมีขาวแซม มีเงินก็เอาไปเปลี่ยนเป็นเหล้าแทนที่จะซื้อดอกไม้ให้เจ้าหญิง เจ้าชายบางรายก็ไปหาเจ้าหญิงใหม่ๆ

หลายคนแต่งงานกันพักใหญ่ก็เห็นด้วยว่า เลิกกันเถอะ ไม่ใช่เพราะไม่รัก แต่เพราะเบื่อการใช้ชีวิตคู่

คำสัญญาทั้งหลายก็พ่ายแพ้ความจริง

ข่าวร้ายคือโลกของความจริงไม่มี 'happy ever after' ทว่าข่าวดีคือไม่มี 'unhappy ever after' ทว่าเช่นกัน

ความรักก็มีด้านสวยงามเช่นกัน

การมีเพื่อนคุยในยามแก่เฒ่า ความรู้สึกที่ว่าเราไม่ได้อยู่คนเดียว แม้ชีวิตจะไม่ใช่ happy ever after เสมอไปก็ตาม ก็ยังเป็นความรู้สึกที่ดี

ใครจะเป็นเพื่อนกับเราได้ดีกว่าพ่อหรือแม่ของลูกของเรา ?

(บทความในหนังสือเรื่อง เบื้องบนยังมีแสงดาว)

It is good to have someone to talk to when we get old and have the feeling that we are not alone even though life does not have a happy ever after ending.
Who can be a better friend than the mother or the father of our children?

หัวใจ Y

'โรคหัวใจ' ทำให้ประเทศชาติสูญเสียทรัพยากรน้ำ (ตา) ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก 'โรคหัวใจ' เป็นบ่อเกิดของความแตกแยก หย่าร้าง ไปจนถึงการทำร้ายร่างกาย การรักษาโรคตามอาการไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ทางที่ดีที่สุดคือการป้องกันหัวใจไม่ให้เป็นโรค

ขณะที่โรคหัวใจอาจเป็นสาเหตุของความตายอันดับต้นๆ อาการ 'หัวใจ Y' กลับทำให้สดชื่นแจ่มใส หัวใจ Y (Y = Young) คือหัวใจที่เป็นหนุ่มสาวเสมอ ไม่รู้เหนื่อย ไม่รู้แก่

ต่อไปนี่คือเทคนิครักษาสุขภาพหัวใจของคนที่รักกัน เคยรักกัน และ/หรืออยากรักกันมากขึ้น (สามารถเลือกใช้ได้มากกว่าหนึ่งวิธี) :

1. เทคนิคใช้ความอุ่น (Heart Warming)

เป็นเทคนิคโบราณ เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ยังไม่ล้าสมัย เทคนิคนี้เน้นการให้ความอบอุ่นกับคนรักอย่างสม่ำเสมอต้นเสมอปลาย เช่น ก่อนแต่งงานเคยมอบกุหลาบแดงแก่คนรัก หลังแต่งงานแล้วห้าปีสิบปี ก็ยังมอบให้ตลอดเรื่อยๆ (ไม่มีข้ออ้างราคาดอกไม้สูงขึ้นที่เปอร์เซ็นต์) ก่อนแต่งงานไปรับส่งแฟน หลังแต่งงานก็ยังไปรับส่ง (ไม่มีข้ออ้างเรื่องไม่ว่าง) เทคนิคนี้เป็นหลักสำคัญของการถือไม้เท้ายอดทอง ถือกระบองยอดเพชร

2. เทคนิคเปลี่ยนหัวใจ (Heart Transplant)

การเปลี่ยนหัวใจนี้ทำได้ง่ายมาก นั่นคือเอาใจเก่ามาใส่ใจเรา ไม่ทำในสิ่งที่เรารู้ว่าอีกฝ่ายไม่ชอบ ถ้าทั้งสองฝ่ายรู้จักคิดถึงหัวอกกันและกันสม่ำเสมอ จะไม่มีความบาดหมางใดๆ มากวนใจ

อนึ่ง อัตราการป้องกันโรคหัวใจด้วยเทคนิคนี้สูงถึง 99.25 เปอร์เซ็นต์

3. เทคนิคการทำบายพาส (Bypass Surgery)

ในกรณีที่ท่านประสบอุปสรรคในชีวิตคู่ ให้ปล่อยเรื่องไม่ดีผ่าน (Bypass) ออกไปเสีย อย่างนำเรื่องไม่ดีเข้าบ้าน ไม่เอาเรื่องไม่ดีของคนรักไปพวนทะนุ เทคนิคนี้รวมถึงการไม่นินทาชาวบ้าน

อัตราการป้องกันโรคหัวใจด้วยเทคนิคนี้สูงถึง 98.5 เปอร์เซ็นต์

4. เทคนิคการทำบอลลูน (Heart Balloon)

ชีวิตเราต้องเจอเรื่องไม่ดีแทบทุกวัน เทคนิคนี้สอนให้เรารู้จักปล่อยวาง สิ่งร้ายๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว ก็แก้ปัญหาเสีย เรียนรู้จากประสบการณ์ แต่ไม่เก็บไว้ในใจข้ามปีข้ามชาติ รู้จักปล่อยตัวให้เบาสบายเหมือนลูกบอลลูน

5. เพิ่มระดับความหวาน (Heart Glucose)

แปลกแต่จริง ความหวานไม่มีผลเสียต่อหัวใจเหมือนต่ออวัยวะส่วนอื่นๆ จงเติมความหวานเข้าไปในหัวใจให้สูงเข้าไว้ เอ่ยคำว่า 'รัก' ต่อคนรักบ่อยเท่าที่ต้องการ (อย่างน้อยวันละครั้งก่อนหรือหลังอาหาร หรือก่อนนอน)

เชื่อก็คิด กระรวงสารธารณสุขทั่วโลกรับรองมาแล้วว่าเทคนิคนี้ไม่มีอันตรายอย่างแน่นอน

6. นวดหัวใจด้วยการสัมผัส (Touching)

การสบตากัน การแตะมือเบาๆ การกอดกัน ช่วยทำให้หัวใจมีคุณภาพดีมาก จากการทดสอบคู่สมรส 14,216 คู่ จากเจ็ดทวีป พบว่าการสัมผัสเบาๆ แต่อบอุ่นทำให้หัวใจวาบหวานชื่นดำ ช่วยให้ร่างกายเพิ่มสารเอนโดรฟิน สบายกายสบายใจขึ้นมาก

7. ลดระดับคาร์บอนไดออกไซด์แก่หัวใจ

ไม่ใช้คำหยาบ ไม่กระพืดกระเพียด ไม่แตกดัน ไม่ตีวัวกระทบคราด ไม่พูดเรื่องไม่เป็นมงคล มองโลกในแง่ดี จะทำให้หัวใจเต้นเป็นจังหวะดี

8. เพิ่มออกซิเจนเข้าหัวใจ

หัวใจต้องการสารอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์ ออกซิเจนก็คือลมปากหวานหู รู้จักจ้อบ้าง เทคนิคนี้ช่วยป้องกันเส้นหัวใจรั่ว

9. การช็อกหัวใจ (Shock Technique)

บางครั้งช็อกหัวใจของอีกฝ่าย ที่เรียกว่า 'เซอร์ไพรส์' เช่น พาไปกินอาหารนอกบ้านในที่แปลกๆ พาไปฟังดนตรีตลอดจนทำกิจกรรมที่ไม่จำเจร่วมกัน

10. การกระตุ้นหัวใจด้วยเสียง (Sound Therapy)

โทรศัพท์หาคนรักบ้าง (แม้ไม่ที่เก่าก่อนแต่งงาน) เพื่อการใช้เสียงกระซิบ ลดการใช้เสียงกระซาก

นักวิทยาศาสตร์พิสูจน์แล้วว่า การลดระดับเสียงลงเพียงไม่กี่เดซิเบลต่อวัน ช่วยทำให้ชีวิตคู่ดีขึ้นมาก

11. เทคนิคแยกหัวใจ (Absence Technique)

แยกทางกันบ้าง การไม่เจอหน้ากันตามสมควรทำให้เกิดถึงกันมากขึ้น (ที่ฝรั่งว่า Absence makes the hearts grow fonder.) เทคนิคนี้พิสูจน์แล้วว่าทำให้หัวใจโหยหากันและกันอย่างเห็นได้ชัด

12. เทคนิควางใจ (Trust)

ลดความระแวง ไม่ต้องตามเช็กว่าไปไหน ไม่ต้องแอบตรวจเสื้ออีกฝ่ายว่ามีซากลิปสติกไหม ไม่ต้องจ้องนิกสืบ ฯลฯ วิธีนี้ป้องกันโรคหัวใจรั่วชะงัด

13. เทคนิคบ่มหัวใจ (Aging Process)

ไม่ว่าจะแต่โหนดที่บ่มยืดยาวยิ่งดี หัวใจก็เช่นกัน คนรักกันไม่ควรชิงสุกก่อนห่าม ไม่ควรผลิผลาม เพราะความ

รู้สึกที่เราเชื่อว่าเป็นรักอาจเป็นเพียงความหลงใหลชั่วคราว

นักวิทยาศาสตร์พิสูจน์แล้วว่า เทคนิคนี้ช่วยเพิ่มสารเคมีที่เรียกว่า Romantica Substance ในหัวใจสูงถึง 81.25 เปอร์เซ็นต์ (สูตรเคมีคือ R2L2 R = Romantic L = Love)

14. เพิ่มไขมันที่ดี (HDL) ให้หัวใจ

ไขมันชนิดดี (HDL) จะสร้างความอบอุ่น ป้องกันเรื่องไม่ดีที่มาระกอบ ไม่ให้ทำอันตรายต่อหัวใจได้

HDL (= High Density Love) มาจากการออกกำลังกาย ทำให้หัวใจแข็งแรง พร้อมรับมือเรื่องแย่ๆ ได้ทุกเมื่อ

15. ลดคอเลสเตอรอลที่หัวใจ

คอเลสเตอรอลที่เกาะหัวใจเกิดมาจากการเสพสิ่งไม่ดีมากเกินไป ทำให้เส้นเลือดหัวใจอุดตัน การใช้จ่ายเกินกำลัง การหลงระเหิไปกับบริโภคนิยม ฯลฯ

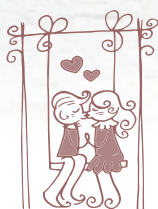
การเสพอย่างพอเพียงเท่ากับช่วยเก็บหอมรอมริบช่วยกันประหยัด เพื่ออนาคตของตนเองและครอบครัว

เทคนิคต่างๆ

เหล่านี้ต้องทำต่อเนื่อง วันละเล็กละน้อยกว่าจะบรรลุขั้น 'หัวใจ Y' อาจจะยาก แต่เพื่อคนที่เรารัก มันคุ้มค่าที่จะเริ่มต้นทำมิใช่หรือ?

(บทความในหนังสือเรื่อง อาทิตยขึ้นทางทิศตะวันตก)

To spend money sufficiently is considered to be a way to save money for your future and the future of the family. This needs to be done constantly, day by day until you succeed. It might be difficult but if it is for your loved ones, isn't it worth it?

ยานเวลากับเครื่องมือพยากรณ์อากาศ

ครั้งสุดท้ายที่ผมพบแม่เมื่อยังมีลมหายใจนั้น แวต้ามืดมืดจากทุกคราว ถึงเวลานั่งรถไฟกลับไปทำงานต่อที่กรุงเทพฯ แล้ว หลังจากการลาพักร้อนไปเยี่ยมบ้านเกิดไม่กี่วันก่อนไปสถานีรถไฟ แม่บอกผมว่า นี่อาจเป็นครั้งสุดท้ายที่เราเจอกัน

ผมไม่เชื่อในเรื่องลางสังหรณ์... แต่ผมก็รู้โดยสัญชาตญาณว่า เป็นไปได้สูงที่ผมจะไม่ได้พบแม่อีก

แม่ป่วยด้วยโรคกระดูกมานานกว่ายี่สิบปี ในวัยหกสิบกว่า กระดูกในร่างบิดผิดธรรมชาติ นิ้วมือทั้งสิบหัก เบี้ยวด้วยฤทธิ์โรคแห่งคำสาป ทุกครั้งที่อากาศเปลี่ยนแปลง ครึ้มฟ้าครึ้มฝน จะเจ็บกรามทั้งร่างราวกับเข็มนับหมื่นเล่มทิ่มแทงกระดูกพร้อมกัน อาการเจ็บของแม่เป็นเครื่องมือพยากรณ์อากาศได้ดีกว่ากรมอุตุนิยมวิทยา เพียงเห็นแม่เจ็บ ก็รู้ทันทีว่าอากาศเปลี่ยนแปลง ฝนจะตกในไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้า

ผมไม่ได้กลับไปเยี่ยมแม่บ่อยนัก ด้วยข้ออ้างสารพัดงานที่รัดตัว เวลาที่น้อยแสนน้อย ฯลฯ แต่บางทีเหตุผลที่สำคัญที่สุดคือการที่กลัวไปเองว่าแม่คงไม่เป็นไร

ประโยค "คงไม่เป็นไร" เป็นข้อแก้ตัวที่แย่ที่สุดสำหรับคนที่เรารักและรักเรา

บางทีเมื่อสมาชิกคนหนึ่งในรอบครัวเจ็บป่วยนาน 10-20 ปี มันก็กลายเป็นเรื่องธรรมดาไป และบ่อยครั้งเราก็ลืมถามไถ่ทุกข์สุขของคนที่เราบอกว่าเรารัก

นี่เป็นเรื่องหนึ่งในชีวิตที่ผมอยากให้การเดินทางย้อนเวลามีจริง และเรามีบริการการเดินทางย้อนเวลากลับไปในช่วงยามแห่งความสุขในอดีต เยี่ยมญาติมิตรผู้จากไป แก้ไขสิ่งที่ผิดพลาด

แต่โลกนี้ไม่มียานเวลา ทุกวินาทีเป็นเรื่องปัจจุบัน เกิดขึ้นครั้งเดียว แวบเดียวมันก็หายไปอย่างถาวร

ความรักเป็นความงาม แต่ความรักที่ไม่แสดงออกก็เหมือนดอกไม้ที่ไร้ความหอม

ความห่วงใยเป็นเรื่องดี แต่หากไม่บอก มันก็เป็นเพียงจดหมายรักไม่ติดสอแถมปีที่เก็บไว้ในลิ้นชัก ไม่เคยส่งออกไปถึงมือผู้รับ

กตัญญูคือดอกไม้งาม กตเวทิตาคือหยดน้ำที่พร่างพรमให้สดใส หยดน้ำถึงจะเล็กและไม่อยู่นาน แต่ก็ทำให้ดอกไม้งามขึ้น

คำของแม่เป็นจริง แม่ตายไม่กี่เดือนหลังจากนั้น ไม่มีเครื่องมือพยากรณ์อากาศ

แวบเดียวมันก็หายไปอย่างถาวร...

สิ่งที่ผมทำได้ก็เพียงบอกต่อคนอื่นเรื่องที่พวกเขาอาจลืม เรื่องเล็กๆ ประเภท "คงไม่เป็นไร"

และเพราะโลกนี้ไม่มียานเวลา เราจึงควรกระทำ 'เรื่องเล็กๆ' ในชีวิตให้เป็นเรื่องทั้งดวงแม่เป็นวันที่อากาศไม่ได้

(บทความในหนังสือเรื่อง สองแขนที่ทอดโลก)

All I can do is telling them what they might have forgotten, those tiny little things that people tend to think 'does matter'. We do not have a time machine so I think we should treat those tiny little things as a beautiful gifts that matter even when you are going through a bad time.

Trust

ตัวรถไฟครึ่งราคา

นิทานเรื่องหนึ่งในตำราเรียนของนักเรียนชั้นประถม เมื่อสี่สิบปีมาแล้วซึ่งผมยังจำได้จนวันนี้ (และนำไปใช้ประกอบเรื่องสั้น มนุษยธรรม ในชุด สมุดปกคำกับใบไม้สีแดง) คือเรื่องตัวรถไฟครึ่งราคา เรื่องมีอยู่ว่าครอบครัวหนึ่งในชนบทมีฐานะยากจนจนแทบจนมาก วันหนึ่งผู้เป็นแม่ส่งลูกชายเข้ากรุงโดยทางรถไฟ สมัยนั้นเด็กอายุต่ำกว่าสิบสองขวบขึ้นรถไฟโดยเสียเงินเพียงครึ่งราคา

ในวันแม่พาเด็กขึ้นรถไฟ เด็กน้อยอายุเกินสิบสองขวบมาได้เพียงวันเดียว ทว่านางซื้อตั๋วเต็มราคาให้เด็กทั้งที่เงินมีจำกัด ผู้เป็นแม่พูดกับลูกชายว่า “ลูกเอ๋ย นี่คือนักตัวรถไฟกับความจริง เก็บเงินใส่กระเป๋าทิ้งไว้ ไม่มีใครรู้หรอกว่าลูกอายุเกินสิบสองขวบมาหนึ่งวัน มีแต่ลูกเท่านั้นที่รู้ เสียเงินเพราะความสัตย์ดีกว่าได้เงินไม่ที่บาทเพราะหลอกลวง...”

จากตัวอย่างมากมายเราพบว่า ความซื่อสัตย์ไม่เกี่ยวกับฐานะ ชาติตระกูลหรือระดับการศึกษาคนชั้นบทก็เกิดขึ้นคนกวาดขยะ แม่บ้านไม่น้อยเก็บเงินที่คนลืมทิ้งไว้แล้วคืนเจ้าของ

เมื่อหลายปีก่อนมีการทดสอบความซื่อสัตย์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในเมืองไทย ผู้ทดสอบวางกระเป๋าสตางค์เงิน ธนบัตร ของมีค่า ทั้งตามจุดต่างๆ ในมหาวิทยาลัย และเฝ้าดูปฏิกิริยาของผู้เก็บของมีค่าได้ของมีค่าเหล่านั้นมีชื่อที่อยู่ ซึ่งผู้เก็บสามารถส่งมันคืนได้ ผลการทดสอบเป็นเรื่องหักมุมจบ

นั่นคือส่วนใหญ่ของตัวอย่างทดสอบไม่ผ่านมาตรฐานความซื่อสัตย์ พวกเขาเก็บของมีค่าไว้เป็นที่ระลึก!

เพื่อนหลายคนของผมเล่าว่า พวกเขาผ่านประสบการณ์ทดสอบความซื่อสัตย์หลายรูปแบบ หลายองค์กรมีบุคลากรทำหน้าที่ติดต่อจัดซื้อกระดาษ ปากกา หมึกพิมพ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ไปจนถึงรถยนต์เป็นภาพปกติที่ผู้จำหน่ายสินค้ามอบค่าคอมมิชชันให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้น โชคดีที่ผมคบคนดี ถ้ายกยอนมิตรเหล่านั้นไม่ใช่พวกที่เห็นแก่ได้ จึงขอให้เจ้าของสินค้าหักลดเงินค่าสินค้าเท่าจำนวนคอมมิชชัน

โลกทุกวันนี้หาคนซื่อสัตย์ยากขึ้นเรื่อยๆ ในโลกที่การหาเงินสักบาทลำบากขึ้น การเดินเข้าสุพันที่ทอง ‘ด้านมืด’ เป็นไปได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นพื้นที่สีเทาด้วย ‘ความชอบธรรม’ ว่า “ไม่ได้โกงบริษัท เป็นคอมมิชชันที่ไม่ผิดอะไร”

ความไม่ซื่อสัตย์ต่อองค์กรเมื่อทำสักครั้งแล้ว ก็คือการทิ้งหลังเสือ เลิกไม่ได้ง่ายๆ

แต่ไม่ว่าเป็นพื้นที่สีเทาเข้มหรือเทาอ่อน และแม้ไม่มีใครรู้ แต่เราก็คงไม่รู้ไม่ยากว่าการกระทำใดซื่อสัตย์หรือไม่

ค่านิยมของความซื่อสัตย์ต่างกันออกไป มนุษย์เงินเดือนไม่น้อย เช่นในประเทศญี่ปุ่นทำงานในองค์กรหนึ่งๆ ตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายของชีวิตทำงาน ขณะที่บางคนพยายามรีดไถจ้างของและเวลาจากองค์กรมากที่สุด บางคนเบียดบังเวลาหลงไปทำงานส่วนตัว ด้วยข้ออ้างสารพัด เช่น

“เงินเดือนก็เท่านั้น จะเอาอะไรกันนัก” หรือ “บริษัทรวจะตาย พอแค่นี้ไม่ล้มหรอก”

ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ปราศจากสิ่งนี้ มนุษย์ก็ไม่ต่างจากตัวอะมีบาก็แย่งอาหารกัน

บางคนสงสัยว่าทำไมเราต้องซื่อสัตย์อะไรกันปานนั้น การใช้ชีวิตแบบมือใครยาวกว่าก็สาวได้มากกว่าผิอะไร เป็นสัจธรรมของการเอาชีวิตรอดไม่ใช่หรือ

ความแตกต่างคือ มนุษย์เดินทางในสายที่เป็น สัตว์สังคม สังคมอยู่ไม่ได้ด้วยแนวคิด ‘มือใครยาวสาวได้สาวเอา’ การไร้ความซื่อสัตย์เป็นบ่อเกิดของการฉ้อราษฎร์บังหลวง คอร์รัปชันที่กัดกินสังคมไทย ถึงรากก็เริ่มมาจากการการไร้ความซื่อสัตย์ ต่อตนเองแล้วลามไปถึงสังคม

อาร์เธอร์ ซี. คลาร์ก กล่าวแบบตลกๆ ว่า เครื่องมือวัดความซื่อสัตย์ของคนไม่ใช่ใบคินกามีเงินได้ของเขา แต่คือการไม่ปรับเครื่องชั่งน้ำหนักของเขา!

มนุษย์ส่วนใหญ่ซื่อสัตย์เมื่อมีสายตาของชาวบ้านจับจ้องอยู่ น้อยคนซื่อสัตย์โดยปราศจากการรับรู้ของคนอื่น คนประเภทนี้เป็นยอดคน

หากจะทำเรื่องดีๆ ในชีวิตโดยไม่ต้องป่าวประกาศให้โลกรู้?

เราทำดีเพราะเราเห็นคุณค่าของเรา ไม่ใช่เพราะต้องการให้ใครรู้ เราซื่อสัตย์เพราะเรามีค่าพอที่จะได้รับสิ่งดีๆ ซึ่งรวมถึงศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ที่เจริญ

คนที่ไม่เห็นแม้แต่คุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองไหนเลย จะเห็นคุณค่าของคนอื่นหรือองค์กร?

การไม่ซื่อสัตย์ต่อตัวเองก็คือการดูหมิ่นตัวเอง มองว่าตัวเองไม่มีคุณค่า ไม่สมควรได้รับสิ่งดีๆ ในชีวิต

ฝรั่งมีสุภาษิตว่า Honesty is the best policy (ความซื่อสัตย์เป็นนโยบายที่ดีที่สุด) เพราะความซื่อสัตย์เป็นใบรับประกันที่ดีที่สุดที่คุณจะได้รับไม่ว่าจะอยู่ในวงการใด ทำการใหญ่หรือเล็ก

หากผู้ทำธุรกิจหรือสมาคมกับคุณรู้ว่าคุณซื่อสัตย์ เสียอย่างเดียว สัญญาหรือกฎใดๆ ก็ไม่จำเป็น

ความซื่อสัตย์เป็นใบผ่านทางที่ดีที่สุด

ในระยะยาวเป็นนโยบายที่คุ้มจริงๆ !

(บทความในหนังสือเรื่อง ล่องปีกของความฝัน)

If your partner or business partners know that you are honestly only, any promises or rules do not matter. Honesty is a long-term key to everything.

นาฬิกาของนกฮูก

นานปีมาแล้ว ญาติสนิทคนหนึ่งจากต่างจังหวัด มาเยี่ยมกรุงเทพฯ เห็นรถราแน่นขนัดบนถนนตอนหกโมงเช้าแล้วตกใจ ถามว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่อรู้ว่าเป็นภาพปกติของเช้าตรู่บนถนนกรุงเทพฯ ก็ว่า “คนกรุงเทพฯ นี่งั้นนะ ตื่นแต่เช้าไปทำงาน”

สำหรับคนต่างจังหวัดที่ไม่จำเป็นต้องตื่นเช้าขนาด ตีสี่ตีห้า ไม่ต้องเสียเวลากับการเดินทางนานกว่า 5-10 นาที ภาพคนตื่นก่อนไก่โห่ไปทำงานอย่างนี้จึงแปลกตาอย่างยิ่งกว่าภาพแบบนี้ปรากฏมากขึ้นในเมืองใหญ่ๆ ทั่วโลก

มนุษย์เมืองหลายพันล้านคนเร่งรีบเดินทางไปทำงานตอนเช้า แออัดอัดแออัดในรถเมล์และรถไฟ ไปโรงเรียนไปทำงาน ยิ่งเมืองขยายตัวเท่าไร ชาวกรุงยิ่งต้องตื่นเช้าขึ้นเรื่อยๆ การกินข้าวเช้าในรถยนต์กลายเป็นภาพปกติ

หลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม นาฬิกาปลุกกลายเป็นเครื่องมือชนิดใหม่ที่กำหนดวิถีชีวิตเราตั้งแต่ตื่นนอน กระเช้าเราออกจากความหลับใหลสู่โลกของความจริงอย่างไม่ปราณี คนที่โชคดียหน่อยก็ตื่นตอนหกโมงเช้า ถ้าบ้านอยู่ไกลหน่อยก็ตื่นตีสี่ตีห้า ไม่อยากตื่นก็ต้องตื่น เด็กไปโรงเรียน ผู้ใหญ่ไปทำงาน

นี่ดูก็แปลกที่มนุษย์เราพยายามหาโลกในอุดมคติ แสงสว่างสิ่งที่ดีกว่าเดิมในชีวิต แต่กลับต้องมาเป็นทาสของเวลา!

การตื่นเช้าสำหรับผู้คนกว่าครึ่งโลกเป็นเรื่องรบกวนแสนสาหัส เพราะร่างกายไม่ตอบสนองต่อการตื่นก่อนเวลา

มนุษย์สายพันธุ์ late riser มีปัญหาการตื่นตามกำหนดของสังคม บางคนต้องใช้นาฬิกาปลุกหลายเครื่อง นาฬิกาปลุกแบบเบาๆ ใช้ไม่ได้ผลกับพวก ‘นกฮูก’ ต้องใช้ชนิดที่ปลดปล่อยเดซิเบลสูงสุด

ครั้งหนึ่งบริษัทผลิตนาฬิกาแห่งหนึ่งออกแบบนาฬิกาปลุกรุ่นใหม่ หลังจากส่งเสียงปลุกแล้ว สามารถวางนาฬิกานั้นใส่กำแพงโดยที่มันไม่พัง เป็นการระบายอารมณ์ ‘แค้น’ ที่ถูกปลุก!

ไม่มีนกฮูกตัวใดที่ชอบนาฬิกาปลุก

ไม่กี่ปีก่อนที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในยุโรป มีการทดลองเรื่องการตื่นเช้ากับการตื่นสาย การทดลองนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคนที่ตื่นเช้ามากและสายมากเป็นกิจวัตร กินเวลาทดลองราวหนึ่งสัปดาห์ ทั้ง ‘นกเช้า’ กับ ‘นกฮูก’ นอนในห้องทดลอง โดยกำหนดให้นกเช้าตื่นเร็วกว่านกฮูกราวสี่ชั่วโมง ใช้ชีวิตตามโมเดลที่นักวิทยาศาสตร์ออกแบบมาเหมือนกัน ทุกคนผ่านการสแกนสมองเพื่อวัดผลร่างกายที่มาจากการตื่นเช้ากับสาย

ผลการทดลองพบว่าใน 1-2 ชั่วโมงแรกหลังตื่นนอน ทั้งนกเช้าและนกฮูกสมองแจ่มใสพอๆกัน ทำงานได้ตามปกติ แต่หลังจากผ่านไปสิบชั่วโมง พวกนกฮูกกลับทำงานได้ดีกว่าสมองตื่นตัวกว่า มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งรอบตัวดีกว่า ส่วนพวกนกเช้าเฉื่อยลงไปอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ยังมีการทำวิจัยเรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิตของคนสองกลุ่มนี้ด้วย ผลที่ปรากฏออกมา

สวนทางกับปรัชญาความเชื่อเก่าๆ ที่ว่า “ตื่นเช้าแล้วดีกว่า รวยกว่า” หรือสุภาษิตฝรั่งโบราณที่ว่า “The early bird catches the worm.” (นกตื่นเช้าได้กินหนอน) เพราะการวิจัยพบว่านกถูกประสบความสำเร็จมากกว่าและรวยกว่านกเช้า

สรุปสั้นๆ คือ นกถูกฉลาดกว่านกเช้า คิดได้เร็วกว่า สมองเล่นเร็วกว่า ความจำดีกว่า ทั้งยังหาเงินได้มากกว่าด้วย นักวิทยาศาสตร์ระดับอัจฉริยะ เช่น ชาร์ลส์ ดาร์วิน, อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ล้วนเป็นพวกนกถูก

หากการวิจัยทดลองทั้งหมดนี้เป็นจริงสำหรับมนุษย์ ส่วนใหญ่ ย่อมเป็นข่าวดีสำหรับพวกชอบตื่นสาย! แต่เจ้านายจะเชื่อรายงานการวิจัยนี้หรือเปล่าหนอ ตอนดูใบตอกบัตรที่เต็มไปด้วยตัวเลขเวลาสีแดงของเรา?

น่าเสียดายที่กติกาการทำงานในโลกไม่ได้ถูกกำหนดโดยพวกนกถูก

คำถามหนึ่งที่น่าสนใจคือ ทำไมมนุษย์เราจึงมีพวกตื่นเช้าและพวกตื่นสาย ฟังดูเหมือนคำถามที่ไม่จำเป็น แต่จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการตื่นเช้า-สายกับพันธุกรรม นักวิทยาศาสตร์พบว่ามันแนวโน้มว่ามันอาจเป็นเรื่องของยีน

สังคมมนุษย์โบราณที่สมาชิกกลุ่มต้องแบ่งหน้าที่กันทำ เพื่อความอยู่รอดของคนทั้งหมด พวกนกเช้าทำหน้าที่หาอาหาร ส่วนพวกนกถูกทำหน้าที่เฝ้าเวรยามตอนกลางคืน ทำให้บางกลุ่มติดนิสัยตื่นเช้า บางกลุ่มตื่นสาย นานวันเข้านิสัยนี้ก็ฝังเป็นนาฬิกาชีวิตภายในร่างกายของเรา ทุกคนตามหลักวิวัฒนาการ ยืนยันตัวกำหนดว่าเราเป็นนกเช้าหรือนกถูก

ดังนั้นเวลาใครบ่นว่าเราตื่นสาย จี้เกียจตัวเป็นงู บ้านเมืองจะไม่เจริญเพราะตื่นสาย อย่างนั้นอย่างนี้ให้โทษยีนได้เลย (อย่าลืมย้ำด้วยว่า ไอน์สไตน์ก็ตื่นสาย!)

และหากเจ้านายถามว่าทำไมมาสาย ให้สวนกลับไปว่า “บริษัทอยากได้ประสิทธิภาพของพนักงานสูงสุดมั๊ย ? อยากได้ผลงานดีที่สุดมั๊ย? ถ้าอยากได้ ก็ต้องให้ผมมาทำงานสายซักบ้างย่ะ”

แต่ก่อนพูดควรตรวจสอบให้รู้ก่อนว่า พนักงานคนอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นพวกนกเช้าที่ทำงานได้ดีหรือเปล่า!

อย่างไรก็ตาม มีข้อถกเถียงจากอีกฟากว่า มนุษย์เราไม่ใช่สายพันธุ์ ‘นกถูก’ โดยธรรมชาติ เพราะหากเราเป็นนกถูกจริง ธรรมชาติจะสร้างให้เราไม่มีนัยน์ตาที่ทำงานได้ดีในเวลากลางคืน เช่น ใช้ระบบอินฟราเรด ร่างกายของเราก็คงไม่มีต่อมเหงื่อมากขนาดนี้ เพราะกลางคืนเย็นกว่ากลางวันเป็นต้น

เป็นไปได้ไหมว่าเช้าหรือสายก็เป็นเพียงมายาชนิดหนึ่งที่เราปรุงแต่งขึ้นมาเอง บางทีความรู้สึกว่าได้ตื่นสายอาจเป็นผลทางจิตวิทยามากกว่า เหมือนได้เวลา ‘พักผ่อน’ เพิ่มขึ้นทั้งที่มันเท่ากัน? เป็นไปได้ไหมว่า หากเกิดการปฏิวัติโลกให้ทุกคนตื่นเที่ยง เริ่มงานตอนบ่ายได้จริงๆ จะยังมีพวกที่ไม่พอใจ ‘การตื่นเช้า’ ในเวลาเที่ยงอีก และจอยับไปตื่นตอนเย็น? เพราะดูเหมือนมนุษย์เรามีนิสัยไม่เคยพอใจอะไรในชีวิต นอนวันละสิบชั่วโมงก็ยังรู้สึกว่ามันไม่พอ

บางทีสิ่งที่น่าคิดกว่าการถ่วงถ่วงและโทษนาฬิกาชีวิตที่ฝังในยีนของเราก็คือการเปลี่ยนทัศนคติมองด้านดีของการตื่นเช้า แทนที่จะมองแต่ด้านลบ

ยามเช้าก็มีความงามของยามเช้า พระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้า หยาดน้ำค้างบนใบไม้ ม่านหมอกยามเช้า เสียงนกกระชิบกระซาบกัน ฯลฯ

มนุษย์ไม่น้อยในโลกนี้ไม่ชอบนอน เพราะรู้สึกว่าการมีชีวิตมีเรื่องให้ค้นหาค้นพบ มีความฝันต้องทำมากมาย จนเสียเวลา ไม่อยากเสียมันไปกับการนอน คนเหล่านี้เห็นว่าไปนอนหลังจากตายก็แล้วกัน!

ความจริงมองให้ดีจะพบว่า ไม่ว่าตื่นเช้าหรือตื่นสาย เราก็มียุทธศาสตร์สิบสี่ชั่วโมงเท่ากัน สิ่งสำคัญอยู่ที่เราจะใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่าแค่ไหน

นาฬิกาชีวิตอาจกำหนดนิสัยปลุกย่อยบางอย่างของเรา แต่ท้ายที่สุดแล้ว เราเป็นผู้กำหนดชีวิตทั้งชีวิตของเราเอง

www.winbookclub.com

Our life clock might control some of our behaviours, however, we are the one who controls our lives.

โอกาสที่สอง

กฎเทอร์โมไดนามิกส์ทางฟิสิกส์ข้อหนึ่งอธิบายว่า
เมื่อทำขามตกแตก มันจะไม่ย้อนกลับกลายเป็นขามดี

ถ้าย้อนเวลากลับไปในอดีตได้หลายคนคงอยากแก้ไข
การกระทำหลายอย่างในอดีตของตน จะไม่เลือกเรียนคณะนี้
จะไม่ทำงานกับบริษัทนั้น จะไม่แต่งงานกับผู้ชาย (เองช่วย)
คนนั้น จะไม่จับหญิงสาว (ซึ่งตอนนี้เป็นอีก) คนนี้ ฯลฯ

ความกลัวหา 'โอกาสที่สอง' อาจฝังอยู่ในอนุสติ
ของคนทั่วไปโดยไม่รู้ตัว เป็นความรู้สึกตัวอย่างหนึ่งเมื่อคิดว่า
บางทีสิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับเราในตอนนี้เป็นเพียงความฝันร้าย
เมื่อตื่นขึ้นเรื่องร้ายๆ ก็หายไป

ลองคิดดู หากโลกนี้มีเครื่องเดินทางย้อนเวลาจริง
ทุกๆ คนก็พากันไปแก้ไขอดีต จนไม่มีใครก้าวไปข้างหน้า
เพราะมันยุ่งกับอดีตโดยหวังว่ามันจะทำให้ชีวิตของตน
สมบูรณ์ขึ้น

ความจริงคือ คุณรู้ได้อย่างไรว่าหากคุณสามารถ
ย้อนเวลาและเลือกไม่เดินไปทางซ้าย สามารถไปทางขวาแทน
ผลลัพธ์ที่ตามมาจะดีกว่าเมื่อคุณไปทางซ้าย?

และหากมันไม่ได้ดีกว่า คุณยังจะขอโอกาสที่สาม สี่ ห้า
อีกไหม?

หากเราไม่สามารถยอมรับผลที่ตามมาของแต่ละ
การตัดสินใจ เราคงร้องหา 'โอกาสที่สอง' ตลอดชีวิต ไม่มี
ที่สิ้นสุด

มนุษย์เราเป็นสัตว์โลกที่ไม่เคยพอ ยากนักที่หา
คนที่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ง่ายๆ

หากบ้านของเพื่อนบ้านใหญ่กว่าของเรา เราก็อยาก
จะมีบ้านใหญ่เท่าหรือใหญ่กว่าของเขา

หากเห็นคนอื่นเก่งมาก เราก็อยากเก่งเท่าหรือ
เก่งกว่าเขา

แต่เราไม่มีทางย้อนกลับไปที่ทุกสิ่งที่ล่วงเลย

'โอกาสที่สอง' นั้นมีจริง แต่มันไม่มาหาเรา เราต้อง
สร้างขึ้นมาเอง

ความจริงก็คือไม่มีเครื่องเดินทางย้อนเวลา ความจริง
ก็คือ เราเหลือแต่ปัจจุบันกับอนาคต

เราคงต้องทำดีที่สุดจากสิ่งที่เรามี

นักแสดงหญิง ตาลสุลาร์ แบงก์เฮด กล่าวว่า
“ถ้าข้าพเจ้ามีชีวิตอีกสักครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าจะทำความ
ผิดพลาดอย่างเดียวกัน เพียงแต่เร็วขึ้น”

เอลเบิร์ต ฮับบาร์ด นักเขียน บรรณาธิการ คนพิมพ์
หนังสือ อเมริกัน ผู้สร้างตัวจากความยากจน กล่าวว่า
“ความผิดพลาดใหญ่หลวงที่สุดที่คุณทำได้ในชีวิตคือ การ
กลัวอย่างต่อเนื่องว่าคุณจะทำความผิดพลาด”

ในการเล่นดนตรี ทุกครั้งที่นักดนตรีเล่นผิดโน้ตและ
หยุดเล่น คนฟังจะจับได้ทันทีว่าเขาพลาด แต่หากเขาเล่นต่อไป
โดยพลิกเพลงโน้ตที่เล่นผิดต่อไป เพลงนั้นนอกจากจะไม่ล่ม
กลางคัน อาจจะกลายเป็นเพลงที่คนชอบกว่าเดิม

ประติมากรที่มีฝีมือเมื่อพลาดพลั้งทำบางส่วนของ
รูปสลักหินอ่อนหัก จะพลิกเพลงแบบที่สลักโดยไม่ต้องนับ
หนึ่งใหม่

ชีวิตก็เช่นรูปสลักที่บางครั้งบิ่นหัก ป่วยการตำหนิ
ความผิดพลาดที่ผ่านพ้นไปแล้ว

ไร้ประโยชน์ที่จะระทมทุกข์กับอดีตที่ไม่สวยงาม ชีวิต
ที่ผิดพลาดยิ่งดีกว่าชีวิตที่ไม่ทำอะไรเลย

อย่าจับรถไปข้างหน้าด้วยเกียร์ถอยหลัง

ผิดเป็นครู เรียนรู้อดีต ก้าวไปในอนาคต

(บทความในหนังสือเรื่อง ความฝันโง่ๆ)

คณะกรรมการและคณะผู้บริหารการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ

นายจิรุตม์ วิศาลจิตร	ประธานกรรมการรถไฟฟ้า
นายชัยธรรม พรหมศร	กรรมการรถไฟฟ้า
นายอำนาจ ปริมวงศ์	กรรมการรถไฟฟ้า
นางสาวไตรทิพย์ ศิวะฤกษ์กุล	กรรมการรถไฟฟ้า
นายพนิจ พัวพันธ์	กรรมการรถไฟฟ้า
นางศุภรศิรี บุญญเศรษฐ์	กรรมการรถไฟฟ้า
นายนิรุฒ มณีพันธ์	กรรมการและเลขาธิการ

คณะผู้บริหาร

นายนิรุฒ มณีพันธ์	ผู้ว่าการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
นายวรวิทย์ มาลา	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการบริหารทรัพย์สิน
(รองการแต่งตั้ง)	รองผู้ว่าการกลุ่มยุทธศาสตร์
นายเอก สิกธิ์วคิน	รองผู้ว่าการกลุ่มอำนวยการ
นายจรูญ รุ่งชานี	รองผู้ว่าการกลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน
นายสุจิตต์ เชาว์ศิริกุล	รองผู้ว่าการกลุ่มบริหารรถไฟฟ้า
(รองการแต่งตั้ง)	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการเดินรถ
นายศิริพงษ์ พุกทวีพันธุ์	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการซ่อมบำรุงรถจักรและล้อเลื่อน
นางสาวเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านบริหาร
นายจุลพงษ์ จุลานนท์	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านปฏิบัติการ
นายลัดดา ละออกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี
นายวิษณุชาญ สิริสุวรรณภักดิ์	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการช่างกล
นายไพฑูรย์ สุจิรังกุล	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการช่างโยธา
นายสิทธิชัย บุญเสริมสุข	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคม
นายอวิรุทธ์ กองเนตร	ผู้อำนวยการฝ่ายการพัสดุ

(รองการแต่งตั้ง)	นายวรพจน์ เกียรติบริดน์
(รองการแต่งตั้ง)	(รองการแต่งตั้ง)
(รองการแต่งตั้ง)	นายสุชีพ สุขสว่าง
(รองการแต่งตั้ง)	นายชาฑูร อินทรชม
(รองการแต่งตั้ง)	(รองการแต่งตั้ง)
(รองการแต่งตั้ง)	นายพีระเดช หนูขวัญ
	นายบวร จันทรสุข
	นายบุญเลิศ ตันติวิทยพงษ์
	บพ.องอาจ จริยาสถาพร
	นางสาวนันทกาญจน์ ศรีวิลาศ
	นางสาวกานต์รวี กองพล
	นายประยูร สูงคำเนิน
	นางสาวภัทรสุดา บมศาสตร์
	นายณัชพล ภู่อึ้ง
	นายสมบุญ ฤกษ์วิรุฬห์
	นายปิยะบุตร ไตรวิจารณ์
	พล.ต.ต. ปกฤษเดช เกตุพันธ์
	นายมนัญ มณีจักร
	นายราชพลлак ชื่นปรีชา
	นางสาวชุติมา วงศ์ศิริวิลาศ
	นายโอภาส ตีรมาศเสถียร

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน
ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพย์สิน
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโครงการพัฒนาที่ดิน
วิศวกรใหญ่ฝ่ายโครงการพิเศษและก่อสร้าง
ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการโดยสาร
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการสินค้า
ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
หัวหน้าสำนักงานนโยบาย แผน วิจัยและพัฒนา
หัวหน้าสำนักงานบริหารโครงการระบบรถไฟฟ้า
หัวหน้าสำนักงานแพทย์
หัวหน้าสำนักงานผู้ว่าการ
หัวหน้าสำนักงานศูนย์ฝึกอบรมการรถไฟฟ้า
หัวหน้าสำนักงานบริหารพื้นที่ตลาด
หัวหน้าสำนักงานยุทธศาสตร์ธุรกิจการเดินรถ
หัวหน้าสำนักงานจัดหาพัสดุซ่อมบำรุง
หัวหน้าสำนักงานอาณัติสัญญาณ
หัวหน้าสำนักงานจัดการกรรมสิทธิ์ที่ดิน
ผู้บังคับกองกลางตำรวจรถไฟ
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 1
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 2
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 3
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 4

เจ้าพนักงาน	การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
บรรณาธิการ	นายเอกวิทย์ ศรีอาระยันพงษ์
	หัวหน้ากองโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
กองบรรณาธิการ	บริษัท คอร์เอนด์พีค จำกัด
ฝ่ายประสานงาน	นางศุภมาส ปลื้มกุล
	นางอากาพันธ์ สุวิสัย
ฝ่ายภาพ	กองโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
	กองประชาสัมพันธ์
	บริษัท คอร์เอนด์พีค จำกัด
ฝ่ายจัดส่ง	กองโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
	รับ-ส่ง ๗๒๑.1 ฝ่ายบริการโดยสาร
	หมวดสื่อสาร: สถานีกรุงเทพ

ฝ่ายสมาชิก	กองโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
	การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
	เลขที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
	โทรศัพท์ 0 2220 4271
ออกแบบและผลิต	บริษัท คอร์เอนด์พีค จำกัด
	27 ซอยเจริญนคร 14 ถนนเจริญนคร
	แขวงคลองตันใต้ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600
	โทรศัพท์ 0 2861 0674
	โทรสาร 0 2861 0675

วินทร์ เลียววาริน (ชื่อเกิด สมชัย เลี้ยววาริน) เกิดปี พ.ศ. 2499 ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. 2556 และเป็นนักเขียนที่ได้รับ รางวัลซีไรต์ ถึง 2 ครั้ง คือ เมื่อปี พ.ศ. 2540 (ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน) และเมื่อปี พ.ศ. 2542 (สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน) โดยก่อนหน้านี้จะเป็นนักเขียน เขาทำงานด้านออกแบบมาก่อน คือเป็นสถาปนิก นักตกแต่งภายใน นักออกแบบกราฟิก และนักโฆษณา

การรถไฟแห่งประเทศไทย

เลขที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

www.railway.co.th

Facebook : ทีมพิธการการรถไฟแห่งประเทศไทย

Call Center : 1690